

Анализ

От анализа на табл. 1, отнасяща се за България, се вижда следното:

В миналото, в началото на XX век, когато средната продължителност на живота при раждане е била около 40 години, разликата между мъжете и жените по този показател е била съвсем малка, близка до нула. Причината за тази малка разлика се крие в по-високата смъртност на жените (през този период) в репродуктивните възрасти - около 20 и 30 години. Това е т.нар. „майчина смъртност“, породена от усложнения на бременността и раждането. В по-късни периоди тази смъртност е много по-ниска, което води до разлика от около 3 - 5 години в продължителността на живота при раждане между мъжете и жените за периодите между 1956 и 1976 година. През следващите периоди - след 70-те години на XX век, смъртността намалява по-бавно, и то главно при жените, докато при мъжете се наблюдава стагнация и дори намаление на средната продължителност на предстоящия живот (увеличение на смъртността) за много от възрастите, включително и за възрастта 0 години, т.е. има намаление на e_0 . В същото време се наблюдава увеличение на разликата между мъжете и жените както при e_0 , така и при много от другите възрасти. Тези негативни процеси продължават приблизително до края на века, след което се наблюдават постепенни процеси на подобрене на ситуацията и бавно увеличение на e_0 , както и на останалите стойности на e_x . При жените това постепенно увеличение на e_0 се наблюдава през целия следвоенен период, като разликата между двата пола престава да се задълбочава след началото на новия век и остава в границите около 7.2 години.

Нека видим как се съизмерва тази разлика (и съответно тези равнища на смъртността в България) със съответните показатели в други страни в Европа и в света (табл. 2). Във всички източноевропейски страни с изключение на Македония и Словакия разликата в смъртността на двата пола е по-голяма (или равна, както е в Словения) от наблюдаваната у нас. Що се отнася до самите равнища на смъртността, у нас те са сравнително високи спрямо повечето европейски страни, но все пак са в границите на европейския модел на смъртност. По-висока смъртност се наблюдава в Русия, Румъния, Литва, Естония (при мъжете) и в Румъния, Македония, Литва (при жените).

Най-голяма разлика в смъртността между мъжете и жените (изобщо в световен мащаб) е регистрирана в Русия, където разликата възлиза на 13.2 години за 2003 година.

Най-малка разлика се наблюдава в страни като Китай, Индия, Бангладеш и др., в които семействата имат силни предпочитания за деца от мъжки пол (*male preference*, англ.), което ги подтиква към селективни аборти и/или negliжиране на децата от женски пол.